

MINISTERSTVO FINANCÍ

odbor Vnější vztahy a komunikace

PID: MFCRFXXCQG
Č. j.: MF-54167/2024/74-4

Praha 7. 1. 2025

Poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane inženýre,

Ministerstvu financí byla dne 23. prosince 2024 doručena Vaše žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Vaše žádost je formulována takto:

(D)okument MF s označením Metodický pokyn CHJ č. 13 – Kontrola finančních prostředků poskytovaných z EU fondů (programové období 2021–2027) v čl. 5 uvádí, že kontrola na místě je veřejnosprávní kontrolou dle § 3 odst. 2 zákona o finanční kontrole, která odpovídá kontrole operace na místě dle článku 74 odst. 2 Nařízení EU.

Co je tedy konkrétně předmětem a cílem následné veřejnosprávní kontroly u příjemce dotace s odkazem na uvedený článek nařízení EU 2021/1060 a jaký je minimální rozsah auditu operace (kontroly operace)?

K Vaší žádosti Vám Ministerstvo financí sděluje následující:

Kontrola operace na místě je v unijním právu pojmově vymezena v článku 74 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021, o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (dále jen „Nařízení EU“). Podle uvedeného ustanovení Nařízení EU platí, že *řídící kontroly zahrnují správní kontroly žádostí o platbu od příjemců a kontroly operací na místě.*

Ve vnitrostátním právu se kontrolou operace na místě dle článku 74 odst. 2 Nařízení EU rozumí veřejnosprávní kontrola na místě vykonávaná v souladu s § 3 odst. 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „zákon o finanční kontrole“). Veřejnosprávní kontrola je typem finanční kontroly, jejímž cílem je kontrola *skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky zejména*

při vynakládání veřejných výdajů včetně veřejné finanční podpory u kontrolovaných osob, a to před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití (§ 3 odst. 2 zákona o finanční kontrole).

Hlavními cíli finanční kontroly podle § 4 odst. 1 zákona o finanční kontrole je *prověřovat*

- a) dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky k zajištění stanovených úkolů těmito orgány,*
- b) zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, nehospodárným, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností,*
- c) včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, o prováděných operacích, o jejich průkazném účetním zpracování za účelem účinného usměrňování činnosti orgánů veřejné správy v souladu se stanovenými úkoly,*
- d) hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.*

Obecně platí, že kontrolní orgány jsou oprávněny provádět při výkonu veřejnosprávní kontroly veškerá ověřování a šetření, včetně případného opatřování příslušných podkladů od kontrolované osoby při sledování správnosti postupů při hospodaření s veřejnými prostředky, ke kterým jsou dle platné legislativy oprávněny. Pokud kontrolní orgán jakožto poskytovatel dotace provádí kontrolu před poskytnutím peněžních prostředků z rozpočtu, potom se jedná o předběžnou veřejnosprávní kontrolu, resp. o předběžnou řídicí kontrolu po vzniku závazku. Za situace, že poskytovatel dotace provádí kontrolu v době po poskytnutí peněžních prostředků z rozpočtu, jedná se o následnou veřejnosprávní kontrolu.

Předmět veřejnosprávní kontroly vykonávané kontrolním orgánem následně po vyúčtování operací je definován v § 11 odst. 4 zákona o finanční kontrole. Podle tohoto ustanovení platí, že *při veřejnosprávní kontrole vykonávané následně po vyúčtování operací kontrolní orgány prověřují, zkoumají a vyhodnocují u vybraného vzorku těchto operací zejména, zda*

- a) údaje o hospodaření s veřejnými prostředky věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků a zda tyto údaje odpovídají skutečným rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými prostředky,*
- b) přezkoumávané operace jsou v souladu s právními předpisy, schválenými rozpočty, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími přijatými v rámci řízení a splňují kritéria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti,*
- c) opatření přijatá příslušnými orgány veřejné správy včetně opatření k odstranění, zmírnění nebo předcházení rizik jsou kontrolovanými osobami plněna.*

Pro úplnost Ministerstvo financí uvádí, že zásadním pro provedení následné veřejnosprávní kontroly a vymezení jejího předmětu je posouzení rizikovosti jednotlivých operací kontrolním orgánem. Při nastavování minimálního rozsahu kontroly operace je třeba, aby veřejnosprávní kontrola byla prováděna na určitém procentu dokladů tak, aby byl vybraný vzorek statisticky významný a jeho výběr byl současně zaměřen na nejvíce rizikové položky. Minimální rozsah kontroly operace proto může být proměnlivý, přičemž zásadním způsobem se do něj promítají specifika daného dotačního programu.

S pozdravem